خبر

رکورد مخاطبان سینما پس از ۲۳ سال شکسته شد

سینمای ایران در سال جاری به آماری در زمینه جذب مخاطب دست یافته که طی ۲۳ سال اخیر به دست نیاورده بود. تا امروز بیش از ۲۷ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر به سینما رفتند که این آمار از ابتدای دهه ۸۰ تا به امروز محقق نشده بود.
با فروش پایان هفته گذشته، تعداد مخاطبان سینما در سال ۱۴۰۲ از مرز ۲۷ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر فراتر رفت تا این آمار، رکورد تعداد مخاطبان سینما طی ۲۳ سال اخیر را بشکند. درواقع سینمای ایران پس از سال ۷۹ که ۳۳ میلیون مخاطب را تجربه کرد، هیچ‌گاه مانند امسال مخاطب نداشته است.
سینماها در بهار امسال، شش میلیون و ۳۰۰ هزار مخاطب داشتند. در فصل تابستان به‌دلیل تلاقی این فصل با ماه‌های محرم و صفر، تعداد مخاطبان سینما به چهار میلیون و ۵۰۰ هزار نفر تقلیل پیدا کرد. شمار مخاطبان در پاییز به ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر رسید و در زمستان نیز تا پایان شب گذشته، شش میلیون و ۵۰۰ هزار نفر به سینما رفتند. علاوه بر این، ۷۱۵ هزار نفر نیز طی ماه‌های ابتدایی امسال به تماشای فیلم‌های به‌جا مانده از اکران سال گذشته نشستند تا تعداد مخاطبان سینما برای سال جاری به ۲۷ میلیون و ۵۱۵ هزار نفر برسد. فسیل، هتل، بچه زرنگ، شهر هرت، هاوایی، و ویلای ساحلی، شش‌فیلم اکران امسال هستند که موفق شدند تا امروز بیش از ۶۰ میلیارد فروش داشته باشند./ ایرنا

یادداشت

کیکاوس زیاری | گروه فرهنگ و هنر

«توفان‌های خاموش» اعتراضی الجزایری

سینمای الجزایر که این روزها در حال احیای خود و از سرگیری فعالیت‌های تازه است، با یک درام فانتزی سوپرنچرالی سراغ تاریخ خود و دوران استعمار کشور می‌رود. این فیلم با نام «توفان‌های خاموش» وارد مرحله تولید شده و قصد دارد در دل داستانی جذاب و سرگرم‌کننده، مبارزات آزادیبخش مردم کشور الجزایر علیه استعمار فرانسه را به تصویر بکشد. دانیا ریموند بوگنو، فیلمساز نوجوی الجزایری که این روزها توجه منتقدان سینمایی و پیگیران جدی فعالیت‌های هنری را به خود جلب کرده، پشت دوربین این فانتزی تاریخی قرار گرفته است. او بعد از چند فیلم کوتاه نامتعارف با توفان‌های خاموش، اولین ساخته بلند سینمایی‌اش را ارائه می‌کند.
سازندگان فیلم آن را در سکوت خبری جلوی دوربین برده‌اند و گفته می‌شود با پایان کار فیلمبرداری، تدوین آن آغاز شده است. با آن‌که تلاش شده داستان این فانتزی تاریخی در کشوری بدون نام اتفاق بیفتد تا نگاهی جهانشمول به مشکلات تاریخی جهان عرب زبان و شمال آفریقا داشته باشد اما اشارات مختلف حکایت از آن می‌کند که این ماجراها قبل از هر چیز در الجزایر رخ داده است.

شخصیت اصلی داستان فیلم، ناصر با بازی خالد بنایسا (چهره مطرح دنیای عرب) مردی ۴۵ ساله است که به کار روزنامه‌نگاری مشغول است و یک روز با اتفاقی عجیب و غریب روبه‌رو می‌شود. او یک روز زمان مراجعه به دفتر روزنامه متوجه توفانی زرد رنگ می‌شود که فضای شهر را اشغال کرده است. هنگام گزارش این رخداد عجیب و غریب، ناصر متوجه اتفاقات فراواقعی بیشتری می‌شود که حوادث مختلفی را به دنبال خود دارد. در چنین اوضاع و احوال عجیب و غریبی است که ناگهان سروکله فجره، همسر درگذشته ناصر هم پیدا می‌شود. ناصر طی رجعتی به گذشته با تاریخ خانواده و کشور خود مواجه شده و باید دست به انتخابی مهم بزند. او که در زندگی واقعی خود همیشه تلاش داشته از سیاست و مسائل مربوط به آن دور بماند، حالا کشور، دوستان و خانواده‌اش را در معرض خطر و تهدید جدی نیروهای استعماری فرانسه در الجزایر دوران بعد از جنگ جهانی دوم و مبارزات مردمی علیه اشغال و استعمار می‌بیند. ناصر با پیوستن به صف مبارزان انقلابی، می‌کوشد با گذشته تاریک و مبهم خود وداع کند و این کار، عواقب دردناکی برایش دارد. خانم دانیا ریموند بوگنو در رابطه با اولین ساخته سینمایی‌اش چنین می‌گوید: «هدف اصلی‌ام از این داستان، ظاهر کردن خاطرات گذشته و رویارویی شخصیت‌های داستان با آن است. روبه‌رو شدن با گذشته همیشه مخاطراتی با خود دارد که آدم‌ها باید هزینه‌های مربوط به آن را پرداخت کنند. بسیاری از جوانان کشور با تاریخ گذشته خود آشنایی چندانی ندارند و فیلم‌های سینمایی نباید برای آنها نقش کلاس‌های خسته کننده تاریخ مدرسه و دانشگاه را بازی کند. برای تعریف تاریخ گذشته بهتر است از داستان‌هایی جذاب و سرگرم‌کننده استفاده کنیم تا قشر جوان علاقه‌مند با شوق و رضایت به تماشای آنها بنشینند. زمان نگارش فیلمنامه ، پژواک‌هایی از دوران کودکی‌ام را در الجزایر شنیدم. تاریخ ما سرشار از درد و رنج جنگ داخلی و خارجی بوده است. تمام این اتفاقات و داستان‌ها ارزش بیان و تعریف تصویری دارند و ما فیلمسازان وظیفه نمایش آنها را داریم.»

به بهانه آغاز سیزدهمین جشنواره پویانمایی تهران بررسی شد

رویاسازی به سبک پویانمایی ایرانی

نسرین بختیاری | گروه فرهنگ و هنر

۲۹ سال است که کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به‌عنوان متولی سینمای استعدادآفرین دهه‌های ۶۰ و ۷۰، دوسالانه پویانمایی را در قالب جشنواره برگزار می‌کند. این جشنواره در ادامه روند تولید پویانمایی‌های کانون مانند «بچه‌زرنگ» می‌تواند موتور محرکی برای تولید بیشتر و باکیفیت‌تر آثار باشد اما پیش از پرداختن به این رویداد نیاز است که کمی درباره روند شکل‌گیری این صنعت جذاب و سرگرمی‌ساز صحبت کنیم.
پویانمایی از نیمه دهه ۳۰ و آغاز دهه ۴۰ وارد ایران شد و با تلاش مؤسسات تولید فیلم خصوصی و دولتی پویانمایی، مانند مرکز پویانمایی صبا، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، حوزه هنری، سازمان رسانه‌ای اوج انجمن سینمای جوانان و شکل‌گیری انجمن آسیفا (انجمن بین‌المللی سازندگان و دوستداران فیلم‌های انیمیشن) ادامه پیدا کرد و به‌تدریج با ورود فناوری‌های رایانه‌ای و سه‌بعدی تکمیل شد و حالا می‌توانیم بگوییم پویانمایی ایرانی، به‌خصوص در بخش تکنیک تولید، جایگاهی برای خود در بازارهای داخلی و خارجی دارد. همه ما با این پیشینه بومی غنی ادبی و تاریخی، به‌خصوص کودکان و نوجوانان‌مان به خوراکی مطابق با سنت‌ها و آداب و رسوم فرهنگی خود نیاز داریم. متأسفانه عمده آنچه کودکان امروز به آن توجه دارند و به‌عنوان خوراک فرهنگی از آن بهره می‌برند، تولید کشور ما نیست و این وضعیت دقیقا در زمینه استفاده کودکان و نوجوانان از ادبیات امروز تکرار شده؛ یعنی کودک امروز ما بیشتر به ادبیات ترجمه‌ای دسترسی دارد تا ادبیات بومی و پر از تمثیل کشور خودمان.

گامی برای تولید پویانمایی بومی

از طرفی هم تولید دقیقه‌به‌دقیقه و فریم‌به‌فریم یک اثر پویانمایی زمان‌بر و هزینه‌بر است و بیشتر تولیدکنندگان پویانمایی، سرمایه خود را از بخش دولتی تأمین می‌کنند و به همین جهت خط‌مشی‌های تولید پویانمایی بر اساس سیاست‌های تعریف‌شده است و حداقل ۹۰ درصد پویانمایی‌های تولیدشده بر اساس نیازهای کودکان و نوجوانان ماست. حداقل تا قبل از دهه ۸۰ با توجه به آثار خارجی که در این زمینه وجود داشت، رسیدن به انیمیشن ایرانی رؤیایی دست‌نیافتنی به نظر می‌رسید اما پویانمایی ایران با تولید سریال‌های پویانمایی در همین دهه ۸۰، به‌خصوص با تولید سریال پویانمایی «شکرستان» با تکنیک کات‌اوت (بریده مقوا) و گویندگی مرحوم مرتضی احمدی که مخاطبان از آن استقبال زیادی کردند، جانی دوباره گرفت. پس از آن پویانمایی‌های مختلفی مانند «آخرین داستان»، «فیلشاه»، «بنیامین»، «لوپتو»، «پسر دلفینی»، «جمشید و خورشید»، «قلب سیمرغ» و «بچه‌زرنگ» تولید شد و حتی پویانمایی پسر دلفینی به‌صورت بین‌المللی در روسیه اکران و از آن استقبال خوبی شد.
اما می‌رسیم به سیزدهمین دوسالانه پویانمایی که در این سال‌ها سعی داشته در قالب برگزاری این رویداد افراد مستعد صنعت پویانمایی را شناسایی کند. کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در سال‌های اخیر با تولید چند اثر ویژه نوجوانان مانند «یدو» و همچنین پویانمایی «بچه‌زرنگ» که حالا با فروش حدود ۶۲ میلیاردی‌اش جزو پنجمین فیلم پرفروش جدول نمایش محسوب می‌شود، نشان داده حرکتی روبه‌جلو برای تولید پویانمایی بومی و مرتبط با شاخصه‌های فرهنگی خودمان برداشته است؛ در نتیجه این اهمیت در تولیدات پویانمایی به چشم می‌خورد و در سیزدهمین جشنواره پویانمایی نیز به نظر می‌رسد که این خط مشی دنبال می‌شود.

۱۲ فیلم بلند سینمایی در دوسالانه پویانمایی

در همین راستا، محمدرضا کریمی صارمی، دبیر دوسالانه پویانمایی درباره سیزدهمین دوره دوسالانه جشنواره پویانمایی به جام‌جم گفت: «جشنواره در این ۲۹ سالی که از عمرش می‌گذرد، به جز دوره کرونا به طور مرتب برگزار شده است. امسال ۷۲ کشور دنیا در جشنواره حضور یافتند و نزدیک به ۱۶۰۰ فیلم از این کشورها دریافت کردیم که ۱۰۳۵ فیلم از ۷۱ کشور و ۶۰۰ فیلم از کشور خودمان بوده است. حدود ۱۲ فیلم سینمایی بلند به جشنواره رسید که اتفاق خیلی بزرگی به حساب می‌آید و هیأت انتخاب از چندماه پیش کارشان را شروع کردند و تمام داوری‌ها تا به امروز انجام شده و داوران بین‌الملل که به تازگی آمدند، تمام فیلم‌ها را دیدند.»

تماشای دوباره بچه زرنگ در دوسالانه پویانمایی

کریمی صارمی درباره بعضی فیلم‌های راه‌یافته به بخش مسابقه جشنواره پویانمایی تشریح کرد: « در سایه سرو به کارگردانی حسین ملایمی و شیرین سوهانی، جایگزین به کارگردانی عبدا... علیمراد، سمپاش به کارگردانی فرنوش عابدی، ۱۰ سالگی به کارگردانی فاطمه جعفری، گیلگمش به کارگردانی حسین مرادی‌زاده، آسمان دوست‌داشتنی به کارگردانی امیر مهران و بچه زرنگ از جمله آثاری هستند که به بخش مسابقه ایران جشنواره پویانمایی راه پیدا کردند.»
او ادامه داد: «بخش چشم‌انداز و نمایش فیلم با شش زیرمجموعه بر اساس نیاز مخاطب و با توجه به تعاریفی مانند معرفی یک دانشگاه، یک فرد، مؤسسه و سبک و ژانر در حال شکل‌گیری است و تقریبا معرفی یک ایرانی و یک خارجی در چشم‌انداز نمایش ویژه وجود دارد.»
کریمی صارمی در رابطه با نشست‌های تخصصی که در حاشیه نمایش فیلم‌ها برگزار می‌شود، عنوان کرد: «نشست‌های تخصصی ما از ساعت ۳ بعدازظهر تا ۹ شب ادامه دارد و هر روز سه نشست داریم و ۱۲ نشست تخصصی همراه با نقد فیلم برگزار می‌شود.»
او ادامه داد: «صبح‌ها ویژه مراکز مربیان کانون پرورش فکری که هرسال از ۳۱ استان کشور آموزش می‌بینند، برگزار می‌کنیم و معمولا این مربیان آموزش‌های از سر گذرانده اینجا را با مربیان آن شهر در میان می‌گذارند و منتقل می‌کنند که یکی از این فعالیت‌های ۶۰گانه ما در مراکز تولید پویانمایی، آموزش پویانمایی و تولید نمد و چگونگی طراحی اسکلت فلزی برای پیاده کردن کارهاست.»

تولید ۹۰ درصد آثار با توجه به خط‌مشی داخلی

دبیر دوسالانه پویانمایی نیز با تأیید این‌که تولید پویانمایی ایرانی با توجه به سیاست‌ها و خط‌مشی‌های تعیین شده برای کودکان و نوجوانان صورت می‌گیرد، به جام‌جم گفت: «ممکن است در حوزه تجربی و پایان‌نامه‌های دانشجویی حوزه بین‌الملل پویانمایی‌ها بر اساس علایق یا سیاست‌های خود تولیدکنندگان ساخته شود، اما در بخش مسابقه ایران ۹۰ درصد آثار قابل نمایش است.»
کریمی صارمی تصریح کرد: «تولید دست ما نیست، اما پویانمایی‌های تولید کانون با توجه به شاخصه‌ها و نیازهای مخاطبان است، ولی در آثاری که به جشنواره می‌آیند هم سعی می‌کنیم شاخصه‌ها و استانداردهای فرهنگ بومی، جغرافیایی و ایدئولوژی‌ها را مدنظر قرار دهیم.»

وقتی زنان در غرب می‌پذیرند بدن خود را در معرض آسیب قرار دهند روزبه روز دامنه حرمت‌شکنی برای آنان بیشتر می‌شود

برگزاری بازار ملی پویانمایی

کریمی صارمی با اشاره به شکل‌گیری بازار ملی در کنار نمایش آثار پویانمایی در جشنواره پویانمایی و سابقه طولانی آن عنوان کرد: «هشتمین بازار ملی با حضور ۲۸ شرکت ملی امروز افتتاح می‌شود و فرصت بسیار خوبی برای علاقه‌مندان و متخصصان پویانمایی است. در تمام این بازارها کارگاه‌های تخصصی برگزار می‌شود و علاقه‌مندان می‌توانند از تجربه کسانی که در شرکت‌های پویانمایی حضور دارند، استفاده کنند. همچنین ما وقت ملاقات‌های تجاری و سرمایه‌گذاری را برای سرمایه‌گذاران آثار پویانمایی داخلی و خارجی تنظیم کردیم.»
او درباره یکی از ویژگی‌ها و اتفاقات جشنواره امسال تشریح کرد: «ما سرفصل کتاب‌های درسی دوره‌های پویانمایی هنرستان را با کمک اساتید تراز اول در قالب ۹ جلسه دو ساعت و نیمه به صورت تلویزیونی ضبط و همان لحظه از شبکه شاد پخش می‌کنیم. همچنین بعدها در باکس‌های آموزشی، زمینه را برای این محتوای آموزشی برای همه بچه‌های این سرزمین که پویانمایی می‌خوانند، فراهم می‌کنیم تا عدالت اجتماعی هم رعایت شود.»

جریان شاخص اقتباس در جشنواره امسال

دبیر سیزدهمین دوسالانه پویانمایی در پاسخ به این‌که چه موضوعی در جشنواره امسال برایش بیشتر جلب توجه می‌کرد، گفت: «جریان اقتباس از ادبیات کودک و نوجوان داخلی که تبدیل به آثار خوبی شد، به نظرم در این دوره از جشنواره قابل توجه بود و اگر این مسیر را ادامه دهیم، می‌توانیم نوآوری و مسیر جدیدی را به وجود بیاوریم و مخاطبان آن را شناسایی کنیم. به هرحال، رمان‌های کودک با شمارگان چاپی بالا، پرمخاطب هستند و زمانی که برای اقتباس پویانمایی انتخاب و از اثر هم به خوبی استقبال می‌شود، نشان می‌دهد مسیرمان را درست پشت سر گذاشتیم. مشکل مهم ما در زمینه ساخت فیلم‌های پویانمایی کوتاه و بلند، مربوط به فیلمنامه است که با توجه به اقتباس‌های خوب، به نظرم آینده خوبی را می‌توان برای آن متصور شد.»
کریمی صارمی با تأیید این‌که از برگزیدگان جشنواره پویانمایی حمایت می‌شود، افزود: «تمام افرادی که برنده می‌شوند، به‌سرعت جذب تولید می‌شوند. به عبارتی تمام برگزیدگان علاوه‌بر جایزه نقدی که دریافت می‌کنند، بلافاصله وارد فاز تولید می‌شوند و کانون و سازمان‌های دیگر خیلی استقبال می‌کنند که برگزیدگان جشنواره با مراکز تولید همکاری کنند و این یکی از امتیازهای جشنواره پویانمایی محسوب می‌شود.»

برش

جشنواره‌ای با زمان‌بندی نامناسب

درست است که کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان یکی از خاستگاه‌های اولیه تولید آثار برای کودک و نوجوان محسوب و ذهن کودکان از این آثار تغذیه می‌شود و بعضی آثار تولیدی این جشنواره مانند «بچه‌زرنگ» و «سمپاش» توانستند توفیقاتی در زمینه اکران داخلی و بین‌المللی به دست آورند و تا حدود زیادی روی اقتصاد و شناخت سینمای ایران تأثیر بگذارند اما به نظر می‌رسد زمان برگزاری این جشنواره باتوجه به تراکم برگزاری جشنواره‌های متعدد در فصل زمستان، مناسب نباشد و امکان برگزاری آن در بازه زمانی دیگری مانند فصل بهار وجود دارد.

قاب

احتمال حذف و اضافه در «آپاراتچی»

کارگردان فیلم سینمایی «آپاراتچی» گفت: احتمالا حذف و اضافه‌هایی در آپاراتچی داشته باشیم. چیزی در حد یک ویرایش جزئی و تدوین مجدد که مبتنی بر سلایق مخاطبان و منتقدان خواهد بود.
علی طاهرفر گفت: فیلم آپاراتچی برای اکران نوروز، تغییر چندان زیادی نخواهد داشت اما بر مبنای بازخوردهایی که از مخاطبان جشنواره، چه در برج میلاد و چه در سینماهای مردمی دریافت کردیم، احتمالا حذف و اضافه‌هایی داشته باشیم. چیزی در حد یک ویرایش جزئی و تدوین مجدد که مبتنی بر سلایق مخاطبان و منتقدان خواهد بود.

تاریخی

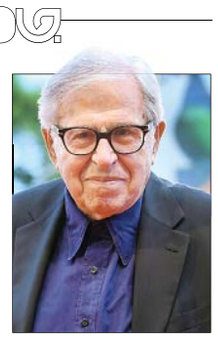

کارگردان پدرسالار درگذشت

روبرتو گوالتیری، شهردار رم اعلام کرد پائولو تاویانی فیلمساز ایتالیایی که فیلم زندگی‌نامه‌ای برجسته او «پدرسالار» برنده جایزه نخل طلای کن در سال ۱۹۷۷ شد در ۹۲ سالگی از دنیا رفت. تاویانی برای بیش از سه دهه همراه برادرش ویتوریو تحت عنوان برادران تاویانی یکی از بزرگ‌ترین زوج‌های سینمایی را تشکیل داده بودند. این دو سال ۲۰۱۲ و در حالی که در اوایل ۸۰ سالگی بودند با مستند «سزار باید بمیرد» موفق به کسب جایزه خرس طلای بهترین فیلم جشنواره برلین شدند. اولین موفقیت برادران تاویانی در سال ۱۹۷۷ رقم خورد که موفق به کسب جایزه نخل طلای بهترین فیلم جشنواره کن با فیلم «پدرسالار» شدند. این فیلم درباره چوپانی در ساردینیاست که تلاش می‌کند با آموزش خود از دست پدر دیکتاتورش فرار کند. برادران تاویانی، فعالیت خود را از خبرنگاری آغاز کردند و سپس به سمت ساخت فیلم‌های بلند به سبک مستند روی آوردند و در طول بیش از پنج دهه فعالیت سینمایی جوایز متعددی از جشنواره‌های معتبر سینمایی چون کن، ونیز، برلین و جایزه دیوید دی دوناتلو ایتالیا کسب کردند. خرابکاران، زیر نشان عقرب، شب سنت لورنزو، سن‌میکله یک خروس داشت، آلونسانفان، مردی برای سوختن و ایتالیا یک کشور فقیر نیست از دیگر آثار این دو برادر سینماگر است./ ایسنا

اکران

اکران برخط «حدود ۸ صبح»

استقبال دوستداران سینما از فیلم‌های کمدی روی اکران باعث شده برخی فیلم‌هایی که زمان زیادی از اکران آنها نگذشته اما فروش چندانی نداشته‌اند به‌صرافت حضور در اکران برخط بیفتند.
در تازه‌ترین نمونه، عوامل تهیه فیلم سینمایی «حدود ساعت ۸ صبح» ساخته منوچهر هادی تصمیم گرفته‌اند این فیلم را از ۱۵ اسفند اکران برخط کنند. این فیلم سینمایی قرار است از سه‌شنبه ساعت ۲۰ در بخش سینما آنلاین، پلتفرم فیلم نت اکران شود. اکران آنلاین این فیلم با بلیت ۸۰ هزار تومان است. عوامل تهیه این فیلم عبارتند از کارگردان: منوچهر هادی، تهیه‌کننده: منوچهر هادی، نویسنده: منوچهر هادی و سعید دولتخانی، موسیقی: مسعود سخاوت‌دوست، فیلمبردار: روزبه رایگا و تدوینگر: سجاد پهلوان‌زاده. این فیلم ۱۰۰ دقیقه‌ای تولید سال ۱۴۰۱ است. یکتا ناصر، کامبیز دیرباز، سارا رسول‌زاده، منوچهر هادی، فرید قبادی، حسن پورشیرازی و حمید فرخ‌نژاد از بازیگرانی هستند که در این فیلم بازی کرده‌اند.